

Oświadczenie Chamberlaina w sprawie żydów Tylko niewielka ilość żydów będą mogły przyjąć Tanganika, Nylassa, Kenya i Rodezja

LONDYN, 21. 11. Premier Chamberlain złożył w poniedziałek w Izbie Gmin oświadczenie w sprawie emigracji żydowskiej do krajów Imperium Brytyjskiego:

„Jeśli chodzi o zjednoczone królestwo liczba uchodźców, którzy mogą być dopuszczeni czasowo lub na stałe, jest ograniczona. Od roku 1933 Anglia dopuściła około 15 tys. osób, nie licząc 4—5 tys. osób, które w międzyczasie wyemigrowały do krajów zamorskich.

Co się tyczy imperium kolonialnego, należy pamiętać, że aczkolwiek zajmuje wielkie terytorium, nie jest ono przygotowane do natychmiastowego zaabsorbowania wielkiej liczby uchodźców. Wiele kolonii i protektoratów oraz terenów mandatowych w Afryce zawiera wielomilionową ludność tubylczą, której interesów Anglia nie może narażać. Inne wielkie obszary słabo zaludnione nie nadają się ani ze względu na klimatycznych, ani gospodarczych, dla osadnictwa europejskiego.

Tylko na małą skalę

Rząd angielski uważa, że imperium kolonialne nie ma terenów nadających się do natychmiastowego osiedlenia wielkiej liczby uchodźców, aczkolwiek osadnictwo na małą skalę byłoby możliwe. Niemniej gubernatorzy Tanganiki i Guyany brytyjskiej zostali wezwani do wyjaśnienia, czy bez narażenia interesów tubylczych można by wyznaczyć pewną ilość ziemi do wydzierżawienia organizacjom społecznym, zajmującym się uchodźcami.

Tanganika

Gubernator Tanganiki odpowie dział, wyrażając gotowość swojej współdziałania w każdym planie osadnictwa uchodźców w granicach istniejących zobowiązań. Jego zdaniem jedynie odpowiednio terytorium Tanganiki na osadnictwo na wielką skalę znajdują się na wyżynie południowej i częściowo w prowincji zachodniej. Zanim jednak będzie można określić obszary te dokładnie, konieczne będzie przeprowadzenie odpowiednich badań. Gubernator zaprasza delegację organizacji pomocy uchodźcom do odwiedzenia tych terytoriów i zbadania możliwości. Obszary, które wchodziły-

by w rachubę, obejmują około 12.500 ha ziemi.

Kenya, Rodezja i Nylassa

Rząd zatwierdził poza tym prywatny plan eksperymentalny jednej z żydowskich organizacji w Londynie, przewidującej osadnictwo w Keni młodych osób, które przejdą odpowiedni kurs rolniczy. Gubernator północnej Rodezji i Nylassy również odpowiedział przychylnie co do osadnictwa na małą skalę na terytoriach tych kolonii. Jeśli chodzi o Guyanę brytyjską, istnieją tam znaczne obszary ziemi, częściowo zamieszkałe, złożone z lasów i stepów. Na obszarach tych istnieją częściowo rezerwy dla Indian. Gubernator Gany stwierdził jednak, że istnieją dostateczne tereny na potrzeby Indian i na osiedlenie uchodźców. Niemożliwe jest dokładnie określić wielkość obszaru, wchodzącego w rachubę. W każdym razie nie wynosiłby on

mniej aniżeli 10 tys. mil kw. (25.600 km. kw.) a być może i więcej.

W zakończeniu premier Chamberlain wspominał o Palestynie i stwierdził, że 40 proc. emigrantów żydowskich w ciągu 12 miesięcy pochodziło z Niemiec. Wy-

raził nadzieję, że inne państwa reprezentowane na komitecie konferencji w Evian również wezmą udział w akcji na rzecz osiedlenia uchodźców i stwierdził z naciskiem, że mimo najszybszej chęci dopomożenia, możliwości osadnictwa są bardzo ograniczone.

Przy akompaniamencie strajków Rusza pierwszy atak komunistów i socjalistów przeciw dekretem

PARYŻ, 21. 11. Na wtorkowym posiedzeniu komisji finansowej Izby Deputowanych odbędzie się wstępna rozprawka parlamentarna między nową opozycją, t. j. socjalistami i komunistami, a rządem premiera Daladier. Socjaliści i komuniści zgłosili rezolucje, domagające się anulowa-

nia dekrety, które nie mają żadnego znaczenia praktycznego.

W kołach parlamentarnych panowało wieczorem przekonanie, iż obie rezolucje: komunistyczna i socjalistyczna zostaną odrzucone przez komisję bez dyskusji. Agitacja przeciw Daladierowi przenosi się od środy na wielkie

Autostradę i kanał Dunaj-Odra zbudują Niemcy przez Czecho-Słowację

PRAGA, 21. 11. Jak podaje czeskie biuro prasowe, pomiędzy Rzeszą a Czechosłowacją osiągnięte zostało porozumienie co do ostatecznego ustalenia granicy niemiecko - czechosłowackiej. Równocześnie podpisane zostały: układ w sprawie obywatelstwa i opcji oraz deklaracja o ochronie mniejszości w obu krajach. Ewakuacja i zajęcia ważnych punktów po tej i drugiej stronie granicy, na podstawie protokołu o ustaleniu granic, zostaną dokonane 24 listopada r. b.

Dnia 19 b. m. podpisany został w Berlinie układ niemiecko-czechosłowacki w sprawie budowy na terytorium czechosłowackim autostrady, łączącej Śląsk z b. Austrią oraz układ w sprawie budowy kanału, łączącego Dunaj z Odrą. Równocześnie uregulowana została kwestia przelotu samolotów nad terytorium Czechosłowacji.

Na mocy układu niemiecko-czechosłowackiego w sprawie ostatecznego ustalenia granic, pozostaje przy Rzeszy 67 gmin tymczasowo okupowanej przez Niemcy strefy, a do Czechosłowacji powraca 27 gmin.

Przed ogłoszeniem dekrety

Pan Prezydent R. P. przyjął w poniedziałek premiera Sławoja Składkowskiego i ministra sprawiedliwości Witolda Grabowskiego.

Dnia 21 bm. odbyło się pod przewodnictwem premiera Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów, na którym przyjęto szereg projektów dekrety Prezydenta R. P., opartych na art. 55 ust. 2 ustawy konstytucyjnej.

M. in. przyjęto kilka projektów dekrety, które unifikują stan prawny na odzyskanych ziemiach z innymi obszarami państwa.

Rybné danie
Zdrowe, tanie

Na Rusi zamiast „premiera” Wołoszyna

Rządzi p. Oprszalek

850 żołnierzy czeskich przeszło na stronę węgierską

HUST, 21. 11. Przedstawiciele prasy polskiej, którzy przeprowadzili szereg rozmów, mieli możliwość poznania nastrojów panujących wśród ludności karpatoruskiej.

3 dywizje

Najbardziej uderzającym faktem jest obecność na całym terytorium Rusi znacznych oddziałów wojska i żandarmerii. Jak słychać, skoncentrowano samego wojska około trzech dywizji, gdy cała ludność Rusi Podkarpackiej wynosi około 550 tysięcy. Wszystkie wsie i miasteczka Karpatoruskie obsadzone są przez oddziały wojska, które jednak — rzecz charakterystyczna — nie występują nigdzie bez asysty żandarmerii.

Ludność niezwykle wrogo odnosi się do elementów czeskich i tylko przynajmniej liczbą oddziałów wojskowych uniemożliwia rozszerzenie się czynnego oporu na całe terytorium kraju. Niemniej w okolicach położonych wyżej, a przede wszystkim na Wschodzie północnej i północno-

wschodniej, powstanie zbrojne przybiera na sile, sięgając coraz bardziej na południe.

Rozprężenie w wojsku

W szeregach samego wojska czechosłowackiego na Rusi panuje poważne rozprężenie. Wprowadzone zostały obecnie w znacznej liczbie t. zw. oddziały specjalne, złożone z podoficerów czeskich, cieszących się zaufaniem, a mające przede wszystkim za zadanie utrzymanie dyscypliny w szeregach wojskowych. Wśród żołnierzy bowiem panuje niezadowolenie, zarówno z powodu zatrzymywania w szeregach rezerwistów, jak również z powodu coraz to pogarszających się warunków wyżywienia. W tych warunkach wypadki dezercji i otwartego odmawiania posłuszeństwa przez żołnierzy są coraz częstsze. W samym Huscie doszło w piątek ub. tygodnia do otwartego buntu miejscowego pułku piechoty. Żołnierze domagający się rozpuszczenia do domów, zostali po krwawej ułtarce ce rozbrojeni przez oddziały specjalne.

Podobny wypadek miał miejsce w miejscowości Olszenik, w okolicy Sewliusza. I tam żołnierze zostali rozbrojeni przez oddziały

specjalne i żandarmerii. W okolicy Ungvaru na stronę węgierską przeprowadził się w nocy z czwartku na piątek 850 żołnierzy czechosłowackich w pełnym uzbrojeniu. Znajdowało się wśród nich kilkudziesięciu żołnierzy narodowości czeskiej.

Czesi rządzą

Rząd karpatoruski, Wołoszyna sprawuje władzę wyłącznie nominalnie. W rzeczywistości władzę wykonawczą spoczywa nadal w rękach czynników czeskich. Rząd Wołoszyna mieści się w tym samym budynku, co i urząd krajowy w Huscie. W tym samym gmachu urzęduje kierownik istniejącej nadal gubernatury — organu wykonawczego administracji czeskiej — wicegubernator Beskid, b. członek kancelarii cywilnej prezydenta Czechosłowacji. Do osoby dr. Beskida przydzielony jest specjalny delegat Pragi, niejaki Oprszalek, który faktycznie kieruje administracją kraju.

Opinia miejscowa dobrze sobie zdaje sprawę, że rząd ten nie ma nic wspólnego z przeważającą większością Rusi Podkarpackiej i że powołany został na rozkaz, aby służyć najzupełniej obcym celom.

Niemiecka fantazja

o opiniach polskich dziennikarzy

Agencja Telegraficzna „Ekspress” donosi:

Agencja niemiecka „D. N. B.” donosząc o przyjęciu przez ks. Wołoszyna dziennikarzy polskich, wśród nich specjalnego wysłannika ATE, podała, iż dziennikarze polscy mieli rzekomo oświadczyć, że „mogli się przekonać, że na Rusi Podkarpackiej panuje spokój”.

Możemy stwierdzić, że widoczność „D. N. B.” padło ofiarą fałszywych i niezgodnych z prawdą informacji ze strony ks. Wołoszyna lub jego urzędników. Żadnych tego rodzaju oświadczeń specjalny Korespondent ATE nie składał, a przeciwnie pytania, jakie zadawał ks. Wołoszynowi zmierzały do uzyskania informacji, jak ks. Wołoszyn zamierza

dać sobie radę z piętrzącymi się trudnościami.

M. in. korespondent ATE zapytał: „A niepokoję, które mają miejsce na Rusi, czego dowodem są chociażby liczne skonsygnowane oddziały wojskowe i żandarmerii?”

Polska i Litwa

na drodze do „dobrego sąsiedztwa”

P. A. T. ogłasza następujący komunikat urzędowy:

W następstwie rozmów, prowadzonych ostatnio pomiędzy rządami polskim i litewskim, oba rządy uznały pożyteczność wywierania swego wpływu w tym kierunku, aby informacje i opinie wypowiadane publicznie w prasie, w radio, lub w inny sposób w je- nym państwie na temat interesów drugiego państwa, jako osobistości oficjalnych, działalności oficjalnej jego rządu, bądź w ogóle na temat wydarzeń i warun-

ków życia w drugim państwie, były nacechowane duchem objektivizmu i pozbawione nieżyczliwych tendencji.

Obydwa rządy uzgodniły poza tym, iż przedsięwzięcia konieczne starania, celem popierania w obu państwach rozwoju atmosfery wzajemnej życzliwości i zaufania, odpowiedniej dla przyspieszenia załatwienia kwestyj, mogących interesować oba państwa i dla ułatwienia rozwoju normalnych stosunków dobrego sąsiedztwa.

♦ MLECZARNIA DANGLA Szpitalna 7 Najlepsze kolacje nabiato we ♦

Za dwa tygodnie

Uroczystości pogrzebowe w Oslo

LONDYN, 21. 11. Zwiłki królowej norweskiej Maud będą przewożone do Norwegii i złożone na wieczny spoczynek w podziemiach katedry w Oslo. Trumna królowej będzie przewieziona w środę na pokład krążownika brytyjskiego, który odpłynie do Oslo. Trumnie będą towarzyszyli król norweski Haakon VII i następca tronu ks. Ołaf, który dziś w nocy przybywa

do Londynu. Książę Ołaf zatrzyma się w pałacu Buckingham jako gość angielskiej pary królewskiej.

Uroczystości pogrzebowe w Oslo odbędą się dopiero za 2—3 tygodnie.

We wtorek lub w środę odbędzie król angielski będzie reprezentowany w Oslo przez swego brata księcia Kentu.

Gen. Bodenschatz opuści Londyn

LONDYN, 21. 11. Gen. Bodenschatz, adiutant marszałka Goeringa, który niespodzianie przejechał w niedzielę do Londynu w tajnej misji, równie niespodzianie opuścił Londyn w poniedziałek w południe, odlatując z lotniska w Croydon.

Niemcy kierują propagandą antywęgierską

HUSZT, 21. 11. Rząd ks. Wołoszyna postanowił w najbliższej przyszłości przystąpić do montowania radiostacji w Huscie z części, które „wywieziono” z radiostacji koszyckiej. W związku z tym przybyła do Husztu specjalna komisja niemiecka z inż. Rü-

digerem na czele. Komisja ta ma zamiar zająć się nie tylko techniczną stroną radiostacji, ale również opracowaniem ramowego programu propagandowego, ostrzem swym skierowanego przeciwko radiu węgierskiemu.

RADIO TELEFUNKEN, PHILIPS, HORNYPHON, UNION, KORONA I BATERIJNE, GRAMOFONY, PŁYTY, INSTRUMENTY MUZYCZNE
poleca
firma
chrześcij.
K. RUSZKOWSKI
Marszałkowska 117
dogodne warunki
zamiana

Święto Zjednoczenia Słowacji

Zapowiedź konfiskaty majątków dygnitarzy dawnego regime'u

BRATYSŁAWA, 21. 11. W myśl postanowienia rządu słowackiego, cała Słowacja obchodziła dzień 20 b. m. jako święto zjednoczenia i zbratania narodu słowackiego. O godz. 13-tej w całej Słowacji odbyły dzwony wszystkich kościołów, a poseł Sidor wygłosił przez radio odezwę do narodu słowackiego.

W Bratysławie manifestacje rozpoczęły się zbiórka i defiladą gwardii ks. Hlinki. Do zebranych przemówił poseł Karol Sidor, który zapowiedział, że rząd i sejm słowacki mają w programie pra-

cę dla dobra wszystkich Słowaków. W związku z tym, w imię sprawiedliwości społecznej, zostanie przeprowadzona rewizja reformy rolnej, dalej rewizja dotychczasowej gospodarki skarbowej, polityki personalnej i stanowisk urzędniczych oraz rewizja dostaw państwowych.

Poza tym zostanie przeprowadzone śledztwo, w jaki sposób politycy dawnego reżimu dorobili się majątku. Majątki nieuczciwie nabyte zostaną skonfiskowane.

REDAKCJA: Warszawa Al Jerozolimskie 121. Telefony 608-62 (sekretariat) 608-99 (ogólny).
ADMINISTRACJA: Warszawa Nowy Świat 15 m. 1 - 1 piętro Zarząd i Dział Ogłoszeń tel. 224-40. Kierownictwo biura, kasa, buchalteria 224-50. Prenumerata tel. 309-32. Konto rozrachunkowe Nr 2. Konto P. K. O. Nr. 23.400.
Skrytka Poczтовая 745. Adres telegraficzny: ABC Warszawa.
PRZEDSTAWICIELSTWA: Łódź, Piotrkowska 103, tel. 111-44. Biuro czynne w godz. 10-13, 15-18. Poznań, 27 Grudnia 2 Włocławek, Cyganki 34, 135, Kalisz, Rzeźnicza 4, tel. 477 Katowice ul. Starowiejska 3.
PRENUMERATA: miesięczna (z odniesieniem do domu) i na prowincji zł. 2.30 miesięcznie; wydanie B wraz z dziełami Sienkiewicza zł. 3.30 miesięcznie. Za granicą zł. 4.00 Wyd B (z premią książkową) 5.50.
Za zwrot nadesłanych, a nie zamówionych rękopisów redakcja nie odpowiada.

Ceny ogłoszeń:

za miejsce wysokości 1 milimetr przez szerokość jednej szpalty (na wszystkich stronach po 6 szpalt): na 1-iej stronie — 1 zł., w tekście (wśród artykułów) 80 gr., w reklamach (wśród ogłoszeń) — 60 gr., na ostatniej stronie — 70 gr. W dodatku niedzielnym 70 gr. Notatki reklamowe — 1 zł. Nekrologi 30 gr. Komunikaty i wyjaśnienia — 1.50 zł., opisy specjalne — 3 zł., lekarskie 30 gr. Drobne po 20 gr. za wyraz, duże litery w ogłoszeniach „drobnych” liczy się za oddzielne wyrazy, tłusty druk — podwójnie. Notatki reklamowe oznaczają się cyfrą (N.), a komunikaty — wyjaśnienia cyfrą (K.). Za terminy druku ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Dział ogłoszeń: Nowy Świat 15 m. 1, 1 piętro. Biuro czynne od godz. 9 rano do 4 po poł. Tel. 224-40.